

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

י"א.

עין משפט
נר מצוה

אירכס ליה גיטא. שהיה שליח להציל ואירכס ליה ואשכחיה: **אמר אי סימנא.** חשיבא לכו אית לי בגויה סימנא: **ואי טביעות עין.** חשיבא לכו אית לי בגויה טביעות עינא. מכירו אני בכתב ידי הסופר והעדים מדת ארכו ורחצו כאלם המכיר את חזירו טביעות עין טבעעו בו ואין בו סימן: **וקסברי.**

אי סימנן דאורייתא. בגט נמי מהדרין ואי סימנן דרבנן מה שמחזירין אצדה בסימן שאינו מובהק מדרבנן משום דהפקר בית דין הפקר אבל מדאורייתא כריך או עדים או סימן מובהק וגט נמי לאיסור הוא לא מהדרין אלא בסימן מובהק:

HebrewBooks.org ©Mozzanim Publishers. No commercial use allowed.

רבנן סימנן דאורייתא שלל אמרתי סימן מובהק והמחזרוהו לי: **ודוקא לאורכא מדרבנן.** דמחזוק לן ביה ללא משני דבידיה: **ולא נתן עד פירי.** וכל זמן שלא נתן היה לו לאכול ולמכור פירי נכסי מלוג שלה שתקנו חכמים לצעל לאכול פירות של נכסי מלוג אשמה שפילו לה לירוש' וזבין פירי. כמשפטו: **שפיר.** יש לה לטרוף כל מה שמכר משעת כתיבה. והא פלוגתא במס' גיטין ב' ש"ג (דף קס"ג): **אימא מטא גיטא לידך.** מיד צעליך: **אימא מטא שטרא לידך.** מיד הלוח מתחלה:

אימנא איה לי גיטא בי מדרשא אמר אי סימנא איה לי בגויה אי טביעות עינא איה לי בגויה אהדרוה ניהליה לא ידענא אי משום סימנא אהדרוה ניהלי וקא סברי סימנן דאורייתא אי משום טביעות עינא אהדרוה ניהלי ודוקא צורבא מדרבנן אבל איניש דעלמא לא גופא מצא גט אשה בשוק בזמן שהבעל מודה יחזיר לאשה אין הבעל מודה לא יחזיר לא לזה ולא לזה בזמן שהבעל מודה מיהא יחזיר לאשה וליחוש שמא כתב ליתן בניסן ולא נתן לה עד תשרי ואזל בעל זבין פירי מניסן ועד תשרי ומפקא לגיטא דכתב בניסן ואתיא למטרף לקוחות שלא כדון הניחא למ"ד^א כיון שנתן עיניו לגרשה שוב אין לבעל פירות שפיר אלא למ"ד יש לבעל פירות עד שעת נתינה מאי איכא למימר כי אתיא למטרף אמרין לה אייתי ראיה אימת מטא גיטא לידך ומאי שנא משטרי חוב דתנן^ב מצא שטרי חוב אם יש בהן אחריות נכסים לא יחזיר ואוקימנא כשחייב מודה ומשום שמא כתב ללוות בניסן ולא לזה עד תשרי וקא טריף לקוחות שלא כדון התם נמי ליהדר וכי אתי למטרף נימא ליה אייתי ראיה אימת מטא שטרי חוב לידך ולמאי פריק^ג לא פריק אמתני^ד דכותבין איתי לאיש אע"פ שאין אשמו עמו ליחוש שמא לא יתן עד שנה וכי תימא כיון שנתן נמסר ואפי' נמסר נמי אמר זמן יש קול שלא נמסר ביום שנתן כי רואים שעת קבלת הגט שהוא מוקדם ויחזרו לקוחות לומר כהשטרך אייתי ראיה דלא לעיל^ה (דף קי"ג): **פריך** גבי כותבין שטר ללוה ויש לומר דגבי כותבין שטר ללוה פריך שפיר משום דמאן דזיקף צביעט זיקף (ב"ב צ"ג.) ויש לחוש שמא לאחר זמן ימסור לו צביעט ויסברו לקוחות שנמסר לו משעת כתיבה אבל גט דיהיב צברהסיל דלריך עדי מסיה אפילו לרי"מ דאין דבר צברהסיל פחות משנים דפריש ר"ת ורש"י צביעין (ד' ד"ה דק"ל) ועוד דרגילות לגרש צברהסיל לגלות שהיא פגויה יש קול שנתגרשה אחר זמן כתיבה ולא יטעו הלוקוחות אבל אכתי קשה אמאי כותבין גט לאיש כו' נחוש שמא תזנה אחר הכתיבה ויתן לה צביעט כדי לחפות עליה וי"ל דמדי שנתן הגט נתן לה דלא מקדים איניש פורענות נכפשה: **אימת מטא גיטא לידך.** דשאר גיטין לא אמרין כן דמסתמא ביום שנתן שכתב אמר אתה כותב:

הגהות הב"ח

(א) גיטין פ' ח' ט' לעיל י"ב; (ב) גיטין פ' י' ד' לעיל י"ב; (ג) גיטין פ' ח' ט' לעיל י"ב; (ד) פסוקים מ"א; (ה) גיטין פ' ח' ט' לעיל י"ב; (ו) זיקף רש"י ט' גיטין פ' ח' ט'.

מוסף רש"י

אי סימנא איה לי בגויה כו' או סימנא עיניו דאורייתא לכו, אית ליה פגויה סימנא, ואי טביעות עינא עיניו להדורי ניהלי, אית לי טביעות עינא בגויה, שמתני עיניו עד ש' שפי' מכו יפה בלא שום סימן (גיטין פ' ח' ט' דף קס"ג). וקא סברי סימנן דאורייתא. שלל נתן בו סימן מובהק אלא סימנא בעלמא ונאשכחטו אסימנא באיסורא קסברי סימנן להדורי אצדה דאורייתא, מוכן תעשה לשללו, דלחזקתין חזלי מחליף (שם). ודוקא צורבא מרבבן. דלדע טביעות עינא ולא משני דבידיה (שם). אם יש בהן אחריות נכסים. שטרך קרקעות שנתנה מתן (לשטר) במשכית מודה. שהיה מודה שהשטר אינו פסול (שם). איזו הוא דלא הוה פסולו מן המישרים ואם של ישראל אסורו צפחיה כנענית דזילא ליה ושכיחא ליה ופריאל ליה: **מאי אינא למימר.** דהשטא ליכא למימר עדיי בכתומיו ח' חזין לו דאין חזין לאדם שלל צפוני: **דא ספא למיקס.** שטר זה דריבוי שקיב מרע ככתובין וכמסורין דמוי: **מסתא.** מתנת צריא איזו היא כל שכתוב בו כו': **מיהוס ולאחר מיהוס.** גוף הקרקע קנוי לו מן היום ואין לו עוד רשות למוכרה וליתנה ולהורשה והפירות אינו אוכל כל ימי חייו אלא לאחר מיתה: **ואי לא לא קני.** צמיתה, כל שכן דאם יהיב ליה גוף ופירות מעכשיו דקני טפי: **סתא מתנת שקיב מרע לא קניא לו אלא לאחר מיתה דמתנת מיתה הוא מנהל:** **הא אמר טו נוטין.** אמתני^א פריך דתלי טעמא בשאני אומר נמלך עליהם שלל לתנן: **אפוקיאחא.** עשה לו עדה אפוקייתא למלוה על פה שהיתה לו עליו מלוה ישנה: **לא יחזיר.** שמא כתבה לזה ולא מסר לו ולא זכה צקרקע וחוזר וכתב לחזר ומסר לו השטר וזכה בו וצא לחזר בו מן השני ורובה לתת לראשון וחפץ שימסרו לו שטר זה שיוצאה צבית דין ונמלא זמן שטר של זה קודם לשטרו של שני ויוצאה מידו כדון: **הא**

שטרא לידך. מיד הלוח מתחלה: **אימא לוקא ופצע.** אי אינא למיטרף מסיק אדעמיה לתבוע אייתי ראיה אימת מטא גיטא לידך בזמנא קמא: **מקמי ידי.** מוקדם שמכר לי הלוח נכסיו מטא שטר מיד לזה למלוה בראשונה: **הניחא למ"ד כו'.** פלוגתא צ"ק גיטין (דף קס"ג):

זכות הוא לעצד. טובה היא אלוו שממירו בקהל. וכיון דזכות הוא אינא לתרוי דמשעה שנתן זכה צשחורו דלכי מטא^א שטר גט לדיה נעשה בן חורין למפרע משעת חתימה: **חוב הוא לעצד.** חובתו הוא שיואל מתחת רבו כלומר הפסק הוא לו שאם עצד^ב כהן הוא פוסלו מן המישרים ואם של ישראל אסורו צפחיה כנענית דזילא ליה ושכיחא ליה ופריאל ליה: **מאי אינא למימר.** דהשטא ליכא למימר עדיי בכתומיו ח' חזין לו דאין חזין לאדם שלל צפוני: **דא ספא למיקס.** שטר זה דריבוי שקיב מרע ככתובין וכמסורין דמוי: **מסתא.** מתנת צריא איזו היא כל שכתוב בו כו': **מיהוס ולאחר מיהוס.** גוף הקרקע קנוי לו מן היום ואין לו עוד רשות למוכרה וליתנה ולהורשה והפירות אינו אוכל כל ימי חייו אלא לאחר מיתה: **ואי לא לא קני.** צמיתה, כל שכן דאם יהיב ליה גוף ופירות מעכשיו דקני טפי: **סתא מתנת שקיב מרע לא קניא לו אלא לאחר מיתה דמתנת מיתה הוא מנהל:** **הא אמר טו נוטין.** אמתני^א פריך דתלי טעמא בשאני אומר נמלך עליהם שלל לתנן: **אפוקיאחא.** עשה לו עדה אפוקייתא למלוה על פה שהיתה לו עליו מלוה ישנה: **לא יחזיר.** שמא כתבה לזה ולא מסר לו ולא זכה צקרקע וחוזר וכתב לחזר ומסר לו השטר וזכה בו וצא לחזר בו מן השני ורובה לתת לראשון וחפץ שימסרו לו שטר זה שיוצאה צבית דין ונמלא זמן שטר של זה קודם לשטרו של שני ויוצאה מידו כדון:

רבנו הגנאל לחומרא עבדין גט דאירכס ליה גיטא בבי מדרשא לרבה בר חנא ואהדרוה ליה ולא ידע אי בסימנא דאית ליה בגויה אי טביעות עינא כמיטא להא דאמרנא. גופא מצא גט אשה בזמן שהבעל מודה יחזיר לאשה וכו' פשוטה היא וסוגיאה דשמעתתא כל כי הא גוונא מצריכין ליה לברורי בעידם אימת מטא גט ליה וכן כל שטר הנמצא הישגין דלמא אתי למיטרף לקוחות שלא כדון. וכן גט שחרור דינו נמי הכי. דייתקי צאות שכיב מרע בלשון זין נקראת דייתיקי. ודייתקי מתנה ושוכרים לא יחזיר שאני אומר כתובין היו ומגלך עליהם שלא ליתם. הא אמר טו נוטין דומייה דייתיקא אפוקייתא ומתנת אפי' שותין מודין לא יחזיר לא לזה ולא לזה

חוב הוא לעצד שטר ללוה ויש לומר דגבי כותבין שטר ללוה פריך שפיר משום דמאן דזיקף צביעט זיקף (ב"ב צ"ג.) ויש לחוש שמא לאחר זמן ימסור לו צביעט ויסברו לקוחות שנמסר לו משעת כתיבה אבל גט דיהיב צברהסיל דלריך עדי מסיה אפילו לרי"מ דאין דבר צברהסיל פחות משנים דפריש ר"ת ורש"י צביעין (ד' ד"ה דק"ל) ועוד דרגילות לגרש צברהסיל לגלות שהיא פגויה יש קול שנתגרשה אחר זמן כתיבה ולא יטעו הלוקוחות אבל אכתי קשה אמאי כותבין גט לאיש כו' נחוש שמא תזנה אחר הכתיבה ויתן לה צביעט כדי לחפות עליה וי"ל דמדי שנתן הגט נתן לה דלא מקדים איניש פורענות נכפשה: **אימת מטא גיטא לידך.** דשאר גיטין לא אמרין כן דמסתמא ביום שנתן שכתב אמר אתה כותב: **בריתא**

קמא א ב מיי פ"ח מהל' גוילה אפרה הל' מ ועין צמי' סג עשין עד טו'ש"ע ח"מ ס' סה פ"ג יג' קמב ג מיי סה הל' ט טו'ש"ע סה פ"ג יד' קמג ד מיי פ"ג מהל' זכיה ותמנה הל' די סג עשין עד טו'ש"ע ח"מ ס' סה פ"ג יד' קמג ד מיי פ"ג יד'

רבנו הגנאל

לחומרא עבדין גט דאירכס ליה גיטא בבי מדרשא לרבה בר חנא ואהדרוה ליה ולא ידע אי בסימנא דאית ליה בגויה אי טביעות עינא כמיטא להא דאמרנא. גופא מצא גט אשה בזמן שהבעל מודה יחזיר לאשה וכו' פשוטה היא וסוגיאה דשמעתתא כל כי הא גוונא מצריכין ליה לברורי בעידם אימת מטא גט ליה וכן כל שטר הנמצא הישגין דלמא אתי למיטרף לקוחות שלא כדון. וכן גט שחרור דינו נמי הכי. דייתקי צאות שכיב מרע בלשון זין נקראת דייתיקי. ודייתקי מתנה ושוכרים לא יחזיר שאני אומר כתובין היו ומגלך עליהם שלא ליתם. הא אמר טו נוטין דומייה דייתיקא אפוקייתא ומתנת אפי' שותין מודין לא יחזיר לא לזה ולא לזה